

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Syntagmata Theologica Sive Principalis Theologiæ Tractatus

Lourenço, Agostinho

Leodii, 1694

Sectio V. Utrùm Visio Beata sit æqualis: an inæqualis in omnibus Beatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80131](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80131)

diversas omnino rationes, saltem virtuales debet penetrari, ad quam penetrationem in ordine ad creaturas posibles, cum sint infinitae, necessarium erit lumen infinitum, ut diximus, quod est impossibile.

69. Difficultas 3. Utrum possibilis sit Visio beata, per quam nullae creaturae attingantur? Dico 1. Non potest Essentia Divina connaturaliter videri, quin in ea videatur aliqua creatura possibilis. Ita P. Recupit. lib. 6. q. 33. cap. 4. Probatur, quia intra ordinem rerum supernaturalium, connaturale est Essentiae Divinae concurrenti cum intellectu creato illustrato lumine gloriae per modum speciei, representare se, & possibiliter, & connaturale etiam est lumini gloriae elevare ipsum intellectum ad cognoscendam Essentiam, tam sui, quam possibilem representativam; ergo haec videri nequit connaturaliter, & de potentia ordinaria, quin in ea videatur aliquod possibile.

70. Dico 2. De potentia Dei absoluta non repugnat, quod videatur Essentia Divina, nulla creatura cognita in particulari. Ita D. Thom. 1. p. q. 12. a. 8. ad 4. & in 4. dist. 49. quest. 2. art. 5. ad 5. Henric. quodlib. 7. q. 4. & quodlib. 13. quest. 1. ad 2. Scot. in 1. dist. 1. q. 2. §. Actus enim. Richard. in 3. dist. 14. art. 2. q. 2. ad 4. Palud. in 4. dist. 49. q. 2. art. 2. Ocham. Argent. Capreol. Soncin. Major. Palat. Gabr. D. Antonin. Marfil. Sor. Bannez. P. Valent. 1. p. q. 12. punct. 6. q. 2. & 3. P. Molin. 1. p. q. 12. art. 8. d. 3. ad 1. 2. & 5. memb. 1. P. Soar. lib. 2. de Attrib. cap. 26. n. 13. P. Sal. 1. 2. tract. 2. d. 4. sect. 4. num. 72. P. Arrub. 1. p. d. 26. cap. 6. & alii, quos citat, & sequitur P. Fasol. 1. p. q. 12. art. 8. dub. 19. n. 101.

71. Probatur facile, quia creaturae in particulari videntur à Beatis in perfectionibus secundariis; nempe Angelus in potentia creativa Angeli, homo in potentia creativa hominis, sicque de aliis; sed Essentia Divina videri potest, imò de facto videtur intuitivè, non visis omnibus ejus perfectionibus secundariis distinctè; ergo de potentia Dei absoluta poterit ita intuitivè videri, ut nulla ejus perfectio secundaria videatur; consequenterque quin ulla videatur creatura in particulari. Confirmatur, quia videri in Verbo plures, aut pauciores creaturas, provenit ex majori, aut minori intensione luminis gloriae; sed nulla datur repugnantia in eo, quod in aliquo Beato sit aliquod lumen ita remissum, ut naturaliter solum distinctè, & in particulari ostendat Essentiam Divinam, nullam offensam creaturam; ergo &c.

72. Dico 3. De potentia Dei absoluta videri potest Essentia Divina, non visis in ea creaturis, etiam in communi. Ita P. Sal. 1. 2. tract. 2. d. 4. sect. 4. num. 62. P. Recupit. lib. 6. q. 33. cap. 4. Probatur etiam facile, quia creaturae, etiam in communi videri nequeunt, nisi distinctè visis in Deo Attributis, in quibus ipsae continentur, qualia sunt Omnipotentia, Scientia, Idea, & Deceata libera; sed Essentia Divina potest à Beato videri, non visis distinctè hujusmodi Attributis, ut supra diximus; ergo & non visis creaturis, etiam in communi.

73. Oppositum defendunt Cabrer. 3. p. q. 10. art. 2. d. 6. concl. 2. P. Mol. 1. p. q. 12. a. 8. d. 3. sine & d. 5. memb. 1. §. Dubium est. Zúnel. art. 7. q. 1. ad 3. P. Sanr. art. 10. d. 6. Bannez. art. 7. dub. 1. P. Soar. lib. 2. de Attrib. cap. 26. num. 14. & alii: pro quibus: Oppones: Impossibile est, videri Essentiam Divinam intuitivè, non visis ejus Attributis primariis, nempe Omnipotentia, Scientia, Idea, & similibus; siquidem Essentia ex illis constat; sed neque Omnipotentia, neque Scientia, neque Idea

cognosci possunt, nisi cognoscantur creaturae, saltem in communi, ad quas hujusmodi Attributa dicunt ordinem; ergo &c. Respondeo licet videri nequeat Essentia sine hujusmodi Attributis, saltem confusè, & per modum unius cognitio, posse tamen videri sine illis distinctè visis, sicque absque ulla eorum expressione, prout supra diximus, quod satis est, ut qui prout sic videret Deum, nullam cognosceret creaturam, etiam in communi.

SECTIO V.

Utrum Visio Beata sit aequalis: an inaequalis in omnibus Beatis?

NON procedit questio de aequalitate, & inaequalitate essentiali, sive specifica, de qua jam supra diximus, sed de gradualli, & intensiva, de qua non est ferè nisi cum haereticis controversia quoad An est? licet de modo, & ratione, seu causâ hujus diversitatis Scholastici etiam inter se disceptent, prout infra videbimus. Et procedit difficultas non solum de animabus, seu hominibus Beatis, sed etiam de Angelis, sive inter se, sive cum hominibus conferantur.

74. Triplex est in hac re sententia: Prima affirmat omnes Beatos aequaliter Deum visuros. Hic fuit error Joviniani adversus quem fusissimè, & doctissimè D. Hieronymus lib. 2. Adversus Jovinianum ad medium in 4. propositione. Idem error ex erroribus Lutheri, & Calvini lib. 3. Instit. cap. 15. necessariò deducitur, ut notavit Sor. in 4. dist. 49. q. 3. art. 2. & Vega lib. 10. in Trident. cap. 3. dicebant enim, nullum in nobis esse meritum, nullam justitiam, sed solum esse justos extrinsecâ justitiâ Christi, qui aequaliter pro omnibus mortuus est, sicque ejus justitiam, & merita ex æquo omnibus, qui fidem habent applicari; ac proinde omnes fideles esse aequaliter Sanctos, ita ut impudentissimè auderet impudentissimus Lutherus affirmare, nè Beatissimam quidem Virginem esse ullo sanctiorem, ut in quodam serm. de Nativit. Beatae Virginis, dixisse refert Sor. lib. 2. de Natur. & Grac. cap. 20. Et quod mirum est, ut ait P. Soar. lib. 2. de Attrib. cap. 20. n. 1. hanc sententiam de aequalitate Visionis Beatae dicit probabilem Durand. in 4. dist. 49. q. 2. n. 27. aliam verò huic oppositam securiorem.

75. Secunda sententia asserit, omnes Beatos esse inaequales in Beatitudine. Ita Paludan. in 4. dist. 4. quest. 1. cujus fundamenta infra proponemus, & dissolvemus. Tertia vera, & communis Theologorum sententia tenet, neque omnes Beatos esse aequales, neque in gloria inaequales: Igitur:

76. Dico 1. Non omnes Beati futuri sunt aequales in perfectione visionis, seu Beatitudinis essentialis. Est de fide. Ita D. Thom. 1. p. q. 12. a. 6. & in 4. dist. 49. q. 2. a. 4. & in 3. contr. gent. cap. 56. & ibid. Scholastici. P. Soar. lib. 2. de Attrib. cap. 20. n. 3. P. Tanner. 1. p. d. 2. q. 6. dub. 5. n. 1. P. Vafq. 1. p. d. 47. cap. 1. P. Arrub. 1. p. q. 12. art. 6. P. Recupit. lib. 6. q. 34. cap. 1. P. Ribas. tract. 3. d. 17. cap. 1. P. Amicus tom. 1. d. 9. n. 275. P. Fasol. 1. p. q. 12. art. 6. & alii. Probatur primò autoritate Sacrae Paginae Joan. 14. 2. ibi: In domo Patris mei mansiones multae sunt; dicuntur autem multae, non propter multitudinem praecise, sed propter inaequalitatem, ut exponunt Tertul. adversus Gnosticos cap. 6. Quomodo, ait, multae mansiones apud Patrem, si non pro varietate meritum? Et

Et D. Cyprian. *tract. 2. de Habit. Virgin. ad finem*: Cum habitationes, inquit, multas apud Patrem suum esse dicat, melioris habitaculi hospitia demonstrat. Et D. Aug. *rr. 67. in Ioan. ad medium*: Multae mansiones, ait, diversas meritorum in una vita aeterna significant dignitates. Et D. Cyril. *lib. 9. in Ioan. cap. 31*. Haec multitudo mansionum differentiam gloria significat. Et D. Hilar. in *psalm. 64*. Plures mansiones diversa dignitati habitantium preparantur; ergo &c.

78. Probatur secundò ex eadem Scriptura 1. Cor. 3. ibi: Unusquisque propriam mercedem accipiet secundum proprium laborem. Et 2. Cor. 9. 6. Qui parce seminat, parce & metet, &c. Et 1. Cor. 15. 41. Alia est claritas Solis, alia claritas Lune, & alia claritas stellarum: stella enim à stella differt in claritate: qui loci licet de diversitate gloriae corporum Beatorum intelligatur, ex illo manifestè colligitur diversitas gloriae animarum, ex qua illa nascitur, & de inaequalitate beatitudinis simpliciter exponunt verba illa D. Amb. D. Chrysost. D. Aug. D. Ansel. D. Hieron. D. Hilar. & alii.

79. Probatur tertio authoritate Concil. Florent. sess. ult. in *lit. Unio*. ibi Beati, inquit, intuentur clarè ipsum Deum, Trinum, & Unum sicut est; pro meritorum tamen diversitate alius alio perfectius. Et significatur à Concil. Trid. sess. 6. can. 32. ubi definit iustificatos bonis operibus verè mereri gloriae augmentum; hoc autem in augmento Visionis Dei positum est; ergo &c.

80. Probatur quarto rationibus: Prima ex D. Greg. lib. 4. *Moral. cap. 31*. ibi Quia in hac vita nobis est discretio operum, erit in illa procul dubio discretio dignitatum, ut quò hic alius alium merito superat, illic alius alium retribuiturque transcendat. Secunda ex principiis fidei, quia ex fide constat, vitam aeternam, sive Beatitudinem formalem dari electis ut primum, mercedem, & coronam iustitiae; sed primum, merces, & corona conferri solet iuxta meritorum, & laborum diversitatem, ut patet ex illo 1. Cor. 3. Unusquisque suam mercedem accipiet secundum suum laborem; & iustorum merita inaequalia sunt; ergo inaequalis erit eorum visio, sive Beatitudo, ut in ea conferenda servetur ratio iustitiae.

81. Tertia, quia Deus non est minus, imò magis pronus ad premiandum, quam ad puniendum; sed in infligendis penis servat suam iustitiam punitivam pro diversitate delictorum, ut patet ex illo Apoc. 18. Quantum glorificavit se, & in deliciis fuit, tantum date illi tormentum, & luctum. ergo in dandis premiis servabit suam iustitiam distributivam pro diversitate meritorum.

82. Quarta ex D. Thom. Quia ubi principium videtur est perfectius, etiam perfectior est ipsa visio; siquidem perfectio effectus debet perfectioni suae causae respondere; sed lumen gloriae, quod est immediatum principium visionis, à quo ipsa suam aequalem, aut inaequalem sumit perfectionem, prout infra dicemus, est perfectius in uno, quam in alio pro diversitate charitatis, & meritorum; ergo & ipsa visio perfectior erit in aliquibus, quam in aliis Beatis.

83. Arguunt 1. ex Matt. 20. ubi omnibus laborantibus in vinea aequalis merces confertur, nempe denarius diurnus, cum tamen labor fuerit inaequalis; siquidem novissimi una horà, primi verò pondus dici, & aestus portarunt; huiusmodi autem aequalitas tota refunditur in Voluntatem Dei premiantis iuxta illud: Amice non facio tibi injuriam: An non licet mihi, quod volo facere? ergo

in patria non habetur ratio meritorum, sed solius Dei volentis omnes aequare in gloria.

84. Respondeo primò cum P. Vasq. 1. p. d. 47. cap. 4. ibi per denarium non significari gloriam, sed cationem ad gratiam. Non placet primò, quia est contra communem sensum Interpretum, imò & Scholasticorum in 4. dist. 49. Secundò, quia denarius ibi confertur ut merces, cuius rationem habet gloria, seu Visio Beata; vocatio autem ad gratiam, merces esse nequit, utpotè quae antecedit omne meritum.

85. Respondeo secundò, & melius cum P. Soar. cit. num. 18. & P. Recupit. cit. cap. 2. scopum illius parabolae colligendum esse ex illis verbis Domini Matt. 19. Erunt primi novissimi, & novissimi primi. Et ex illis, quae dixit Procuratori; Redde illis mercedem incipiens à novissimis usque ad primos: intendebat enim significare gentes novissimè vocatas ad fidem praefendas esse Judaeis multò antea vocatis, nec habendam esse rationem antiquitatis, nec diuturnitatis temporis, sed meriti, & laboris, cum multi tempore inaequali aequaliter laborare, & mereri possint.

86. Addit P. Recupit. cit. per denarium omnibus aequaliter datum significari Visionem Dei aequaliter in omnibus: tum quoad durationem à parte post: tum quoad objectum Increatum; siquidem omnes Beati vident omnia, quae sunt formaliter in Deo. Quod optimè declaratur per denarium, in quo erat imago Regis, ut notavit D. Iren. lib. 4. cont. haeres. cap. 70. ibi: Merces una, ait, omnes tamen acceperunt singulos denarios, imaginem, & descriptionem Regis: sicut igitur imago ejusdem obj. est potest esse magis, & minus expressa, magis & minus clara; ita etiam Visiones beatae repaercentes idem objectum possunt esse inaequales.

87. Respondeo tertio cum P. Amico cit. num. 277. in parabola illa solvi primum, inaequale quidem laboribus, aequale tamen meritis; siquidem qui una horà fecerunt, uberiore gratia, & auxilio efficaciore potuerunt compensare diuturnos labores eorum, qui portarunt pondus dici, & aestus. Et cum hoc totum fundetur in gratia, & liberalitate Dei, uberiora auxilia conferentis novissimis, quam primis, idèd noluit obmurmurantibus pro ratione affere aequalitatem meritorum, sed beneplacitum suae Voluntatis, à qua originaliter pendet, ut novissimà horà vocati imparibus laboribus, paribus tamen meritis, ad aequalem gloriam perveniant.

88. Arguunt 2. Omnes damnati sunt aequales in pena; siquidem cum omnia delicta sint aequalia in ordine ad amissionem gloriae, essentialis pena damni in omnibus est aequalis; ergo etiam aequalis erit gloria in omnibus electis. Respondeo primò cum Agid. Lufit. *tom. 2. lib. 12. de Beatitud. q. 9. §. 6.* negando antecedens: nam pena damni est inaequalis propter tristitiam, quae major, aut minor est ex remorsu majorum, aut minorum culparum, à quibus causatur. Non placet, quia etiam gloria, sive Visio beata erit in omnibus aequalis, & solum inaequalis propter majus, aut minus gaudium causatum ex majoribus, aut minoribus meritis.

89. Respondeo secundò cum eodem negando idem antecedens; est enim pena damni, seu carentia Visionis Dei inaequalis ex parte causae, nempe peccatorum, ita ut causata à peccatis gravioribus sit major, & causata à minoribus sit minor. Non placet, quia causa illa est positiva, & extrinseca; effectus autem negativus, nempe carentia visionis: Unde licet causa suscipiat magis, & minus, non

non ita tamen effectus; siquidem, cum sit in se carentia indivisibilis, incapax est talis susceptionis.

90. Respondeo igitur tertio, dato antecedente, negando consequentiam; nam etiam si carentia visionis sit omnino aequalis in omnibus damnatis, non inde sequitur ipsam visionem esse aequalem in omnibus electis; siquidem comparatio non recte procedit; ad hoc enim, ut recte procederet, debebat fieri, aut inter positivum, & positivum; aut inter negativum, & negativum; tunc autem, sicut positivum in pena sensus damnatorum suscipit magis, & minus, estque inaequale, prout supra diximus; ita & positivum in gloria, sive visione electorum: & sicut carentia praeiudicium in damnatis, utpote indivisibilis, non suscipit magis, & minus; ita etiam non suscipit indivisibilis carentia poenae. Unde non recte in argumento fit comparatio inter negativum poenae, & positivum gloriae.

91. Dico 2. Non omnes Beati futuri sunt inaequales in Beatitudine, sive Visione Beata. Ita cum communi, & simpliciter veram sententiam tenent *P. Soar. lib. 2. de Attrib. cap. 20. num. 7. & 3. part. q. 63. a. 4. d. 7. sect. 5. P. Sal. 1. 2. quest. 5. a. 1. & 2. tract. 2. d. 9. sect. 1. num. 4. P. Ribas tr. 3. d. 12. cap. 1. P. Tanner. 1. part. d. 2. quest. 6. dub. 5. num. 2. P. Easol. p. q. 12. a. 2. num. 5. P. Amicus tom. 1. d. 9. n. 273. & alii.* Probatio huius conclusionis ex sequentibus patebit, pro quibus advertendum est, difficultatem posse excitari de electis, aut infantibus, aut adultis: de facto, aut de possibili de gloria essentiali, aut de aliquibus, quae solum se habent accidentaliter ad Beatitudinem: Unde:

92. Dico 3. Omnibus infantibus decedentibus post Baptismum aequalis confertur Visio beata. Probatur, quia visio, cum sit praeium, merces, & corona, datur propter merita; sed Infantes decedentes post baptismum non sunt capaces meriti, neque gratia ex opere operantis, quam solum recipiunt ex opere operato, & pro ut sic est in omnibus aequalis; ergo aequalis gloria ei correspondet; consequenterque omnes sunt in gloria, sive in Visione beata aequales.

93. Advertendum tamen est primum cum *P. Soar. cit.* quod diximus de pueris, & infantibus decedentibus post baptismum, dicendum esse de infantibus decedentibus post circumcissionem comparatis inter se; & de baptizatis baptismum sanguinis, etiam comparatis inter se. Secundo, si comparatio fiat inter omnes omnino infantes legis gratia, scripturae, & naturae, fuisse inaequales in gloria, seu Visione Beata; siquidem in illis fuit inaequalis gratia; nam major gratia confertur per baptismum, quam conferebatur per circumcissionem; & maior per hanc, quam per Sacramentum legis naturae; ergo inaequalis fuit etiam eorum gloria, seu Visio Beata eorum inaequali gratiae correspondens.

94. Dico 4. Non repugnat inter adultos esse multos aequales in gloria, seu Visione Beata. Probatur, quia nulla datur repugnantia in eo, quod multi electi aequales sint in merito; unde *D. Aug. lib. 2. cont. Adversar. cap. 15. Potuerunt, inquit, aliqui esse Joanni aequales;* ergo etiam non repugnat, quod sint aequales in gloria, seu visione correspondente tali merito.

95. Dico 5. Probabile est inter adultos esse aliquos de facto aequales in gloria, seu Visione Beata. Ita *P. Soar. cit. num. 7.* Probatur, quia verisimile est in tanto numero electorum reperiri aliquos aequales in merito, quod *D. Leo* affirmat de SS. Apostolis Petro, & Paulo *serm. 1. in eorum natalitio: Nihil differunt, inquit, nihil debemus sentire discretum, quia*

Tom. 1.

illos & electio pares, & labor similes, & finis fecit aequales; ergo etiam erunt aliqui aequales in gloria.

96. Dico 6. Probabile est, omnes Beatos esse inaequales in gloria, seu visione accidentali, quae se habet per accidens, seu concomitanter ad gloriam, seu visionem essentialiam: pro quo: Advertendum est primum, huiusmodi gloriam accidentalem esse in duplici differentiâ: alteram, quae est proprietas gloriae essentialis terminata ad ipsum Deum, qualis est v. g. visio aliquorum possibilem; & quales sunt dotes corporis gloriosi: alteram, quae solum spectat ad statum individualem Beati, quales sunt laureolae, visio aliquorum futurorum, & gaudia spectantia ad statum uniuscuiusque, nempe de consanguineis, de amicis, de subditis, &c. Secundo, gloriam accidentalem prioris generis esse aequalem in omnibus habentibus aequalem gloriam essentialiam; inaequalem vero in illis, qui inaequalem essentialiam habent; siquidem cum sit illius proprietas, debet suo principio, sive naturae commensurari: gloriam autem accidentalem secundi generis, cum non sit proprietas gloriae essentialis, aliter se habere, sicut de illa procedere resolutionem, quae prout sic:

97. Probatur, quia huiusmodi gloria, cum dependeat à tot, & tam variis circumstantiis, verisimile est, nunquam omnes omnino aequaliter reperiri in duobus Beatis: tum quia spectant ad consanguineos, ad affines, ad amicos, ad subditos, ad conversos ad fidem ope Concionatoris Beati, &c. tum etiam quia sumitur à laureolis valde diversis; ergo &c. Confirmatur, quia licet *D. Petrus*, & *D. Paulus*, ut diximus, fuerint aequales in gloria essentiali, & ejus proprietatibus, tamen in hac gloria accidentali, de qua loquimur, fuere dissimiles; siquidem *Petrus*, quia Caput Ecclesiae videt plura futura ad illam spectantia, quae non videt *Paulus*; & *Paulo*, quia Virgo, concessa est laureola virginis, & non ita *Petro*; ergo &c.

98. Argues 1. pro *Paludan. in 4. dist. 4. q. 1. num. 9.* asserente absolute, omnes Beatos esse inaequales in Visione, seu gloria essentiali, prout diximus supra in secunda sententia *num. 76. D. Paul. 1. Cor. 15. Alia est, inquit, claritas Solis, alia claritas Lune, & alia claritas stellarum: Stella enim à stella differt in claritate, sic & resurrectio mortuorum;* atqui *Sol*, *Luna*, & *Stellae* inter se sunt dispares in claritate; ergo & omnes Beati in Visione. Respondeo primum ex hoc loco solum colligi, Beatos omnes futuros inaequales in gloria accidentali, quae se habet concomitanter ad visionem, qualis erit claritas corporum, ut proximè diximus, & colligitur ex illis verbis: *Sic & resurrectio mortuorum.* Respondeo secundo cum *P. Soar. cit. num. 7. D. Paulum* non dixisse, omnes stellas esse inaequales in claritate; cum igitur probabile sit, multas esse aequales, etiam si dixerit aliquos Beatos esse inaequales in gloria, non negavit aliquos futuros aequales.

99. Argues 2. Ex *Orig. in Matth. 18. tract. 5. D. Chrylost. hom. 31. ad Rom. & aliis* indefinite docentibus, Beatos esse inaequales in gloria; sed indefinite aequipollet universali; ergo absolute sentiunt, omnes Beatos esse inaequales in gloria. Respondeo etiam *D. Gregor. Nazianz. orat. 4. in Baptismo*, & *Nicetam ibid. simpliciter* admittere aequalitatem in gloria. Unde utrique recte possunt conciliari, si illi loquantur de gloria accidentali, quae non sit proprietas gloriae essentialis, prout diximus: hi autem loquantur de essentiali, aut accidentali, quae sit proprietas.

R

Argues 3.

100. Argues 3. Homines Beati subrogantur loco Angelorum, qui defecerunt; sicque in eadem portione gratiæ, & gloriæ, quam perdiderunt, sed omnes Angeli, sicut sunt inæquales in gratia sanctificante, utpotè correspondente eorum naturis inæqualibus, & diversæ speciei, ita debent esse inæquales in gloria; ergo omnes Beati simpliciter erunt inæquales in gloria. Respondeo primò, quamvis homines Beati subrogentur loco Angelorum malorum, de quo alibi, ex hoc non sequi homines successuros in eadem portione gratiæ, & gloriæ; siquidem hæc correspondet gratiæ collatæ, aut per sacramenta, aut per merita, quæ proinde longè aliter se habet in hominibus, atque se habuit, aut haberet in illis Angelis.
101. Respondeo secundò, data majori, negando minorem, seu potius quæ falsò in ea supponuntur; neque enim certum est, omnes Angelos esse diversæ naturæ, & speciei, prout alibi diximus in *Metaphysica tract. 2. d. 2. sect. 3.* neque si certum foret, ex hoc sequeretur, inæqualem gloriam inæqualibus naturis corresponduram; siquidem gratia, non solum fuit illis primò infusa, sed etiam in statu viæ per diversos actus, & diversâ merita de novo acquisita; sicque cum diversitate, & inæqualitate in naturis poterant stare æqualia merita, & cum æqualibus meritis æqualis gratia, & gloria.

SECTIO VI.

Aquonam principio effectivè proveniat inæqualitas objectiva Visionis Beata?

102. **D**IXIMUS hætenus de inæqualitate Visionis Beata, & de illa tam circa objectum primarium, quam secundarium: Inquirendum nunc est, à quonam effectivè proveniat huiusmodi inæqualitas, quam dari jam probavimus? Cum igitur tria sint principia effectiva Visionis beata, ut ex supra dictis constat, nempe intellectus creatus, lumen gloriæ, & Essentia Divina concurrens loco speciei impressæ, de singulis agendum hic est: Attamen:
103. Advertendum est primò, huiusmodi inæqualitatem Visionis Beata attingedi scilicet in Deo plures, aut pauciores creaturas, non dari formaliter in ipsa visione ratione alicujus differentie specificæ; cum omnes sint ejusdem speciei, prout supra diximus, sed ex individuali perfectione hujus visionis, quæ sit formalis representatio harum, & non plurium creaturarum. Secundò, hanc inæqualitatem objectivam provenire ab Essentiâ Divinâ, saltem concomitanter; siquidem intellectus perfusus lumine gloriæ nequit elicere visionem, nisi concurrente ipsâ divinâ Essentiâ, exhibentē; concursū accommodatum visioni producendæ secundum has, aut illas perfectiones magis, aut minus expressè applicatas. Tota igitur difficultas est: Utrum inæqualitas visionis objectiva proveniat formaliter ab ipsâ Essentiâ Divinâ concurrente effectivè in ratione formæ intelligibilis? An ab intellectu? An potius à lumine gloriæ? Sit igitur:
104. Difficultas 1. Utrum inæqualitas objectiva Visionis Beata proveniat effectivè ab Essentiâ Divinâ concurrente in ratione formæ intelligibilis? Negativè. Ita *Alens. l. p. q. 7. n. 2. D. Thom. in 4. dist. 49. q. 2. art. 4. ad 2. D. Bonav. lib. 7. Comp. Theolog. cap. 26. Sylvest. in const. quæst. 12. art. 6.*

P. Sal. l. 2. tr. 2. d. 5. sect. 7. P. Gil. tom. 2. tract. 9. cap. 12. n. 4. & alii. Probatur primò, quia Essentia Divina, ut supra diximus, in ratione formæ intelligibilis exhibet suum concursum, ut natura est; ergo æqualem; consequenterque infinitum; ergo huiusmodi inæqualitas ab illa non desumitur. Confirmatur, quia ab illo principio desumitur inæqualitas visionis, à quo determinatur concursus Essentiæ; sed hic non ab Essentiâ, sed ab intellectu, & lumine determinatur, ut supra diximus; ergo ab his potius, quam ab Essentiâ desumitur inæqualitas visionis.

Probatur secundò, quia quando ad unum, aut plures effectus concurrunt simul plures concause, quarum aliqua ex se universalis est, & indeterminata, semper determinatio effectus desumitur ex illa, quæ limitatio est, ut videre est in potentia visiva concurrente cum specie visiva; & in potentia intellectivâ concurrente cum specie intelligibili; ab speciebus enim, quæ sunt causæ limitatores, & non à potentiis, quæ sunt causæ universales, desumitur determinatio effectus; sed Essentia Divina ex se est indeterminata ad producendas visiones hujus, aut illius extensionis, seu terminationis objectivæ, nec determinatur à sua voluntate libera, ut supra diximus; ergo determinatio visionis, non ab illa, sed aut ab intellectu, aut à lumine gloriæ simul concurrentibus provenit.

Oppositum tenent *Adam in 1. dist. 1. q. 10. ad 5. Holcot. in 4. q. 8. ad 5.* & tribui potest Authoribus, qui asserunt, Essentiam Divinam in ratione formæ intelligibilis concurrere, ut voluntas est, aut saltem ut applicatam à Voluntate divina, quos supra retulimus: pro quibus: Obijcies 1. Essentia Divina in ratione formæ intelligibilis impendit concursum ad visionem, ut liberè applicata à Voluntate divina; ergo prout sic poterit concurrere majori, aut minori conatu, aut secundum plures, vel pauciores perfectiones, ex quibus in visionem refundatur inæqualitas. Respondeo negando antecedens; jam enim supra diximus, Essentiam divinam in ratione formæ intelligibilis, non concurrere ut applicatam liberè à Voluntate divinâ, sed necessariò, & per modum naturæ.

Obijcies 2. Quando species objecti est inæqualis in intentione, aut representatione respectu oculi (idem est de phantasmate, & specie intelligibili respectu intellectus,) visio semper est inæqualis, ut patet experientiâ in iis, qui vident objecta per species emissas ab objecto distanti, & propinquo, sicque per remissas, aut intensas in representando, à quibus oculus determinatur ad visiones inæquales producendas; sed Essentia Divina in ratione formæ intelligibilis, supplet vices speciei intelligibilis respectu intellectus Beati, ut supra diximus; ergo illi determinat ad Visiones Beatas inæquales.

Respondeo data majori, & minori, negando consequentiam; disparitas est, quia in exemplis adductis, & similibus, datur inæqualitas ex parte speciei, aut phantasmatis, & sunt principia determinata, quæ possunt determinare potentias, quæ sunt causæ universales, & quarum sunt principia: at verò Essentia divina è contra, ex se est indifferens, & æqualiter propoita ad æquales, aut inæquales visiones producendas; intellectus verò, & lumen habent se ut causæ particulares; sicque ex illis potius, quam ex Essentiâ desumenda est inæqualitas visionum: Unde sit:

Difficultas 2. Utrum inæqualitas Visionis Beata reducenda sit in lumen gloriæ, aut auxiliū, non autem in intellectu? Affirmativè. Ita *D. Thom. 1. p. q. 12.*